

bi se išao natrag igrati, a ne bi ga barem pratilo i plakao zajedno s njime

Slijedimo Isusa na njegovu mukotrpnom putu. Idimo za njim skrušeni na Kalvariju. Obećajmo mu, da ćemo s njime ustrajati u borbi i radu i trpljenju za Boga i ljudski rod, dok mognemo reći: „Consummatum est, svršeno je.“

Travnik.

Josip Predragović D. I.

ZLA ŠTAMPA.

Kršćanstvom je oboren poganstvo i s njim kruta samovolja vladara, ropstvo, ponizivanje žene, neograničena očeva vlast, izlaganje djece, beščutno odnemarivanje bolesnika i bijednika, javna spolna nečudorednost, i čovječanstvo je kako tako uređeno po načelima kršćanske slobode, jednakosti i ljubavi, pa možemo reći, da se današnja uljudba osniva na kršćanskim temeljima, ona je u jezgri svojoj kršćanska.

Moderno poganstvo hoće da sagradi svoju uljudbu na novim, protivukršćanskim temeljima, a u tom se poslu najviše služi rđavom štampom. Ta štampa nastoji da upravo kršćanska osvijedočenja, istine vjere i načela kršćanskog čudoreda potkopa i istisne iz javnog mnijenja, iz glave i srca općinstva. Socijalno-demokratska štampa redovito donosi materijalističke rasprave, propovijeda u raznim varijacijama povjesni materijalizam te pomoći toga materijalizma tumači svaki politički, gospodarski i moralni pojav, neprekidno i gotovo sustavno navaljuje na kršćanske istine, sakramente, crkvene osobe i ustanove.

Štampa poznatih mračnih elemenata često donaša rasprave darwinističkog duha; priopćuje prirodoslovne uvodne članke, koji nastoje uzdrmati ugled sv. Pisma; u najgnusnijim sablaznjima žalosnih povjesničkih razdoblja kopka i uživa ako nađe štogod, čime može blatići Crkvu ili papinstvo; ruži svako očitovanje katoličkog vjerskog života, šugom naziva redovničku ustanovu i upotrebljuje svaku prigodu, da ucka svoju čitalačku publiku proti Crkvi, objavi, i uopće proti kršćanstvu.

Ovaka štampa u božićnim i uskrsnim brojevima nastavlja progonstvo, koje su počeli stari Židovi proti Kristu Gospodinu; u ovim brojevima običavaju izaći dugi članci, koji sad uvijeno sad očito poriču božanstvo Kristovo; nastoje ukloniti nimbus, koji božansku njegovu osobu od stoljećâ okružuje; niječu njegova čudesa, pričom nazivlju njegovo uskrsnuće i iskreću njegove božanske nauke. Mimo to drže otvorene svoje stupce za svaku materijalističku, darwinističku ili koju mu drago agresivnu struju, o kojoj misle da će oslabiti uvjerenje kršćanskog općinstva, da će moći ohladiti njegovu gorljivost ili barem prouzročiti smetnju u njegovu duševnom svijetu.

Prevratni listovi priopćuju takove članke, koji upravice potiču, bune na grijeh. Kada puku tumače, da je imetak krađa da je prevrat sveta dužnost, država da je zadruga otimača: takove se misli šire u općinstvu i ne ostaju platoničke spekulacije, nego oblače tijelo u zbiljskom životu.

Jedan se je kradljivac pred sudom branio tim, da on nije krao, nego da je samo natrag uzeo od bogatašâ, što su oni ukrali od siromaka. „Je suis un restituationaire : Ja uspostavljam pravedni posjed“. Oyako je čitao u svojim novinama.

Jedan ubojica, kada ga je sud pozvao na odgovornost, reče: „Poglavit sude, ovo je borba za opstanak. Jači smrvi slabijega“. Tako je primijenio darwinističku filozofiju svojih novina.

Jedan franceski lopov ukrao dragulje i na papiru, u koji ih je spakovao, napisao ove riječi iz lisnice Bourrasque-a: „Savjest je riječ, koju su iznašli bogataši da plaše siromake. Milijune i prijestolja pribavljaju si nasiljem i varkom“.

Ne samo ovako upravnim nagovorom i politcjem, nego i na drugi, indirektni način potiču na grijeh. Na primjer: za novac ili iz strančarstva brane zločine i najveće lopovštine.

Novinari čine od nekih zločinaca upravo velike ljude, junake; opisuju njihov način života, njihovo odijevanje, njihovo lice tako, da ih mnogi čitatelji zavole i počnu im zavidjeti slavu njihovu i teže za sličnim lovorima. „Jednog će već dana i o meni govoriti svijet; postat ću glasovit čovjek“ — misli u sebi, pravi nacrte, traži putove, koji vode herostratskoj slavi.

*

Jedan od najvećih grijeha zle štampe jest, što širi spolno nečudorede, promiče spolno divljanje. Koliko se dnevnika ponizuje na nivô zavodnika (svodnika) priopćujući stanovite male oglase U najnovije vrijeme biraju nešto pristojnije izraze, ali ovi pristojniji izrazi pokrivaju iste one stare ogavnosti i nepodopštine. Ovi listovi priopćuju mnogo puta nečudoredne članke, kojima potiču na naslade; neki se gadni listovi po svome zvanju zanimaju samo bludnom „književnošću“, i u Varosliget-u može se svake nedjelje vidjeti mnogo malih dječara, podvornika, učenika građanske škole i gimnazijalaca, kako se na klupi skupljeni bezočno smiju čitajući najnoviji broj „Fidibusz-a“ i usisavaju u svoja mlada srca otrov.

Visoko (Bosna).

O. Emanuel Krajinović, Franjevac.

